

NASLOVNA

OBALA ▾

Istra Rijeka Senj Zadar Šibenik Split Ploče Dubrovnik

OTOCI ▾

TURIZAM

Brijuni i Kvarner Zadarski arhipelag Šibenski arhipelag Splitsko plovno područje Elafiti, Pelješac i Korčula

NAUTIKA ▾

Pomorstvo i svjetska mora Brodogradnja Brodice i brodska oprema Jahte i jedrilice Jedrenje Skiperski kutak Edukacija Svjetionici

RIBOLOV ▾

Gospodarski Sportski i rekreativni Živi svijet Jadrana

KOLUMNNE ▾

Lanterni života – Petar Baranović Ribarska terapija – Franko Alujević Želina kuhina – Željko Višić Meteo-pat – Daniel Pavlinović
Pod otvorenim nebom – Barbalogija Igora Narandžića Slušam more – Gordana Igreč pod MORSKI SVIJET Davora Majkića

MAGAZIN ▾

Ronjenje Sport i rekreacija Vijesti iz povijesti Tradicija i kultura Ekologija Morska pisma Morske crtice Gastro MORSKA SLIKA Borisa Kačana

INFORMACIJE ▾

Redovi plovidbe Benzinske postaje Jadranske marine Lučke kapetanije

HRVATSKI OTOCI NA RUBU ILI U SRCU EUROPE

4 Razumiju li projekt Otoci bez plastike, bolje u Bruxellesu nego u Zagrebu?

Pretraži

🕒 Prije 3 tjedna

Morski.HR marketing

marketing@

(https://morski-marketing.netlify.app/)

Na rubu Europskog zelenog tjedna (od 31. svibnja do 4. lipnja), u serijalu potpomognutom od Agencije za elektroničke medije, doznajte kako mjesta na Dugom otoku i Hvaru iščekuju 3. srpnja, kada bi Vlada trebala primijeniti europsku Direktivu o zabrani jednokratne plastike.

– Kada je u prosincu 2019. velika plima poplavila po Starome Gradu na Hvaru, domaći svijet nije se iznenadio velikom vodom – plima tu nije ništa neuobičajeno, ali su koji dan kasnije ostali šokirani dokumentiranom količinom otpada zbrinutom samo sa rive. Količina naplavnog smeća iznosila je oko je 7000 litara, dobrim dijelom od toga plastika – tvrdi **Mihael Gamulin**, zaposlenik društva Komunalno Stari Grad. Taj mladi magistar ekologije i zaštite prirode kaže kako nema toga što nije plutalo tih dana: slamke, štapići za uši, pribor za jelo, tanjuri, oksorazgradiva plastika, spremnici za hranu, čaše od ekspaniranog poliesterina, štapići za pridržavanje balona, poklopci za coffee to go, pogubljena oprema za ribolov...

To je ono što se vidjelo, ali Mihael zna da ogromne količine proizvedene plastike završe u moru i postanu nevidljive; kao čestice mikroplastike akumuliraju se u ribi i ostalim organizmima koji u moru i uz more žive. Kasnije i u onima koji ribu jedu.

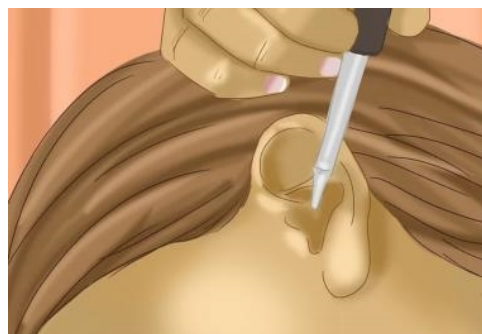
Mihael Gamulin

TEKST SE NASTAVLJA NAKON OGLASA

Brzo rješenje za fiskalizaciju tvrtke ili obrta za samo 50 kn/mj. Zatražite ponudu!
([https://cdn.midas-](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/1144061)

[network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/1144061](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/1144061)

Čujete zujanje? Ovaj sastojak smanjuje zujanje u ušima za 97%!
(<https://cdn.midas->

[network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/1196482](https://cdn.midas-network.com/ContentDiscovery/IndexAsync/1196482)

Sponsored by Midas (<https://www.midas-network.com>)

Oslobađanje ili plastofobija?

Slične slike, kojih stotinjak kilometara na zapad, pozna i Jona Petešić, stručna suradnica JUO Općine Sali. Jona i Mihael, upoznali su se kad su u ime svojih općina uključili u akciju “For plastic free islands”, koju od 1. listopada 2020. vodi Udruga Sunce Split. Projekt traje dvije godine, financira ga Beyond Med Association, a dodatnu mu aktualnost daje činjenica da bi Hrvatska, sukladno obvezama za sve zemlje članice Europske unije od 3. srpnja trebala zabraniti jednokratnu plastiku. Oslobađanje otoka od plastike u Suncu provode tako da kod lokalnog stanovništva dviju otočnih zajednica povećavaju znanja i dostupne informacije o gospodarenju otpadom, upotrebi jednokratne plastike i razini zagađenja plastikom. Cilj je i graditi partnerstava i jačanju lokalnih kapaciteta za provedbu održivog gospodarenja otpadom.

(<https://fdk.hr/>)

Najnovije

Veliki uspjeh susreta posvećenog masivnoj prisutnosti meduza u Jadranskom moru
(<https://morski.hr/2021/06/28/veliki-uspjeh-susreta-posvecenog-masivnoj-prisutnosti-meduza-u-jadranskom-moru/>)
28.06.2021

Na izgorjeloj jahti bio austrijski političar koji je Hrvatsku nazivao “sranjem” – Sad ne smije iz Hrvatske
(<https://morski.hr/2021/06/28/na-izgorjeloj-jahti-bio-austrijski-politicar-koji-je-hrvatsku-nazivao-sranjem-sad-ne-smije-iz-hrvatske/>)
28.06.2021

Mladi Zadranjani pomeli konkurenciju na županijskom U-21 prvenstvu u ribolovu štapićem iz brodice
(<https://morski.hr/2021/06/28/mladi-zadranjani-pomeli-konkurenciju-na-zupanijskom-u-21-prvenstvu-u-ribolovu-stapom-iz-brodice/>)
28.06.2021

AFERA VRUJA Latković se pita: “Tko želi srušiti najbolji boutique hotel?” – Odgovor: “Građevinska inspekcija i svatko normalan!”
(<https://morski.hr/2021/06/28/afera-vruja-latkovic-se-pita-ko-ze-srusiti-najbolji-boutique-hotel-odgovor-gradevinska-inspekcija-i-svatko-normalan/>)
28.06.2021

Kazneno prijavljen zbog izazivanja požara opuškom
(<https://morski.hr/2021/06/28/kazneno-prijavljen-zbog-izazivanja-pozara-opuskom/>)
28.06.2021

VJEROVALI ILI NE Do Lokruma možete besplatno, ali samo ako vam to odobri Uprava rezervata
(<https://morski.hr/2021/06/28/vjerovali-ili-ne-do-lokruma-mozete-besplatno-ali-samo-ako-vam-to-odobri-uprava-rezervata/>)
28.06.2021

U Kvarneru 11 stranaca nedozvoljeno glisirali! (<https://morski.hr/2021/06/28/u->

kvarneru-11-stranaca-nedozvoljeno-glisirali/)

28.06.2021

Biogradu se smiješi rekordna sezona, nautički turizam iznad očekivanja (<https://morski.hr/2021/06/28/biogradu-se-smijesi-rekordna-sezona-nauticki-turizam-iznad-ocekivanja/>)

28.06.2021

U luci Hvar ukraden pomoćni gumenjak, privezan za jahtu (<https://morski.hr/2021/06/28/u-luci-hvar-ukraden-pomocni-gumenjak-privezan-za-jahtu/>)

28.06.2021

U turizmu nedostaje 5 tisuća radnika, upitno otvaranje nekih objekata (<https://morski.hr/2021/06/28/u-turizmu-nedostaje-5-tisuca-radnika-upitno-otvaranje-nekih-objekata/>)

28.06.2021

Foto: Otoci bez plastike

Hoće li se to uistinu dogoditi i koliko na to utječe vladino eventualno neusklađivanje s europskom direktivom?

Pitanje nije retoričko, jer mjesec dana prije roka od 3. srpnja, odluka se još uvijek na zna. Otprije, više je nego jasno da na Markovom trgu proces gledaju nešto drugačije ili s manje odlučnosti nego u Bruxellesu. Primjerice, već u prvom čitanju u veljači 2020. prijedlog Zakona o gospodarenju otpadom koji je u prvom čitanju bio je stopiran u Saboru, iako su nadležnima usta bila puna „zelenih obećanja“. Razlog tomu leži u činjenici da se iza ekoloških problema u pravilu kriju brojni suprostavljeni procesi i interesi. Stopiranje odluke dijelom leži i u korona krizi i porukama iz plastične industrije kako bi provedba zakona značila gubitak 800 radnih mjesta. Iz istih krugova čule su se i izjave o „neopravdanoj plastofobiji“. Ovih dana čuju se slični argumenti i glasovi. Što na njih kažu u Suncu?

Zabrana je prioritet, proizvođači su odgovorni

– Zabrana plastičnih proizvoda zapravo je prvi prioritet u gospodarenju otpadom – „spriječiti stvaranje otpada“ – koji u praksi nije dovoljno zastupljen. Prema zakonskoj hijerarhiji zabrana je na prvom mjestu, prije ponovne upotrebe predmeta i odvajanja otpada u svrhu recikliranja – kaže **Tea Kuzmičić Rosandić**, voditeljica projekta “For plastic free islands” iz Udruge Sunce Split.

– Da bi se uistinu stalo na kraj onečišćenju plastikom, važno je postaviti konkretan obvezujući cilj smanjenja potrošnje za jednokratne plastične čaše za napitke, jednokratne plastične spremnike za hranu, kao i za sve ostale jednokratne plastične proizvode koji nisu nužni. Važno je i staviti veći naglasak na mjere proširene odgovornosti proizvođača, kako bi se potaknulo tvrtke na odlučnije korake u sprečavanju nastanka otpada i razvoju sustava za višekratnu upotrebu i ponovno punjenje – dodaje **Marin Spetić**, Tein kolega iz Sunca.

Oboje su sigurni kako zbivanja na Markovom trgu neće osujetiti napore i entuzijazam za oslobađanjem od plastike koje s mještanima dijele u Salima na Dugom otoku i Starom Gradu na Hvaru. Dakako nije riječ o samim naseljima nego o čitavom ekološkom sustavu, po mnogima

(<https://nautika-present.com/>)

Najčitanije

INCIDENT NA DRVENIKU Uzurpirali pomorsko dobro i urlalali na kupače: “Makni mi se s plaže, je*at ću ti majku” (<https://morski.hr/2021/06/24/incident-na-drveniku-uzurpirali-pomorsko-dobro-i-urlalali-na-kupace-makni-mi-se-s-plaze-jeat-cu-ti-majku/>)

Policija: “Žene su zatečene na plaži, nema elemenata prekršaja ni kaznene prijave” (<https://morski.hr/2021/06/24/policija-zene-su-zatecene-na-plazi-nema-elementa-prekršaja-ni-kaznene-prijave/>)

Vlasnik parcele na Drveniku nakon incidenta: “To nisam ja na snimci, svatko se može kupati na plaži” (<https://morski.hr/2021/06/24/vlasnik-parcele-na-drveniku-nakon-incidenta-to-nisam-ja-na-snimci-svatko-se-moze-kupati-na-plazi/>)

PODGORA Cigla na automobilu češkog

dvaju od osobito lijepih jadranskih akvatorija.

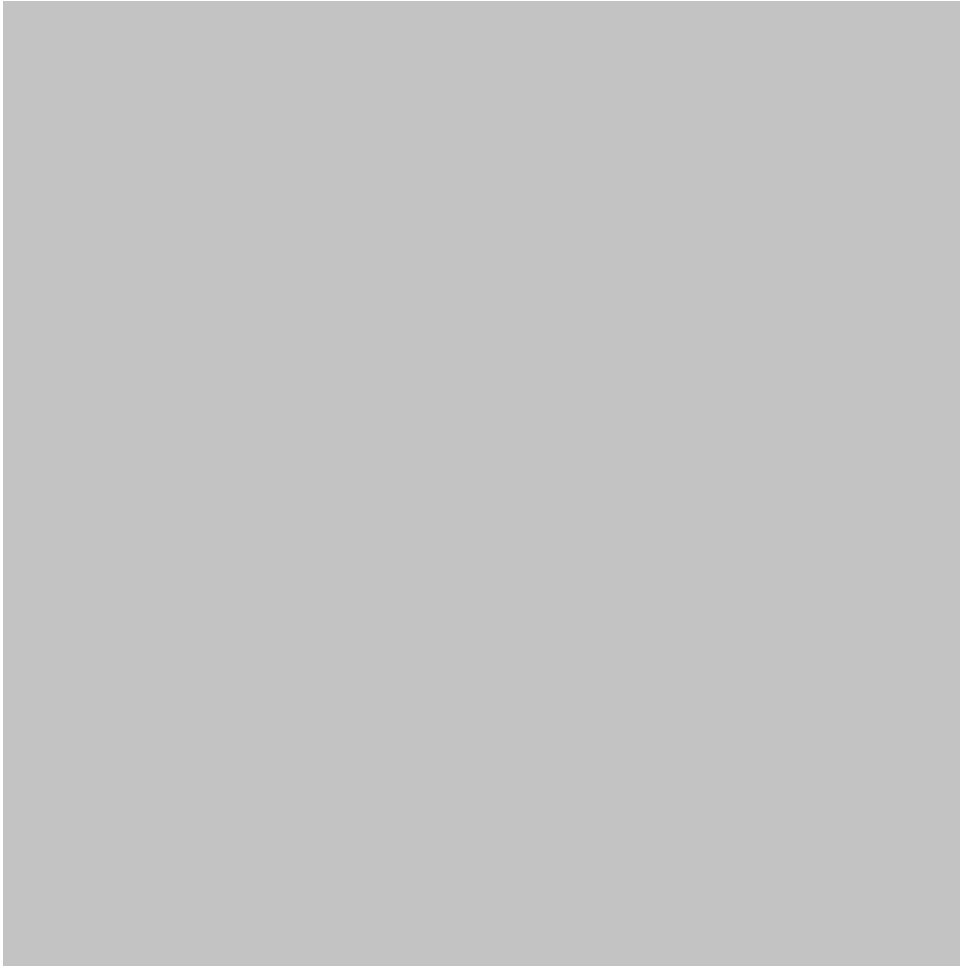

Foto: Otoci bez plastike

U obruču plastike

Muka svakog otoka s plastikom u konačnici je ista, ali postoje okolnosti uvjetovane geografskom pozicijom. Primjerice, Dugi otok, najveći i najudaljeniji otok zadarskog arhipelaga, spada u vanjski niz otoka, otvoren je prema pučini. Zbog geografskog položaja i izduženog (dinarskog smjera) pružanja izložen je utjecaju nanosa otpada iz morskog okoliša.

Jona Petešić

– Veliki problem je i sama geomorfologija otoka, prvenstveno veli broj manjih uvala, škrapa i stjenovita obala koje su često teško dostupne, a plastični otpad se jednostavno brzo hvata te djelovanjem vjetrova i mlata valova zapetljava u nisku mediteransku vegetaciju. Masa ovakvog otpada uglavnom se stvara izvan sezone (jesen/zima) kada su južni vjetrovi u jačanju te se zapravo tada gomila impozantna količina uglavnom puno više s vanjske strane Dugog otoka nego s unutarne gdje nas donekle ipak štiti srednji niz otoka (Zverinac, Iž, Rava). Ljeti ga je manje, kad počne sezona maestralska, no to ne znači da ga u moru nema, ali nema pretjeranog nanosa na obalu otoka – kaže **Jona Petešić**.

Većina plaža koje se koriste u svrhu turizma se prije sezone i očiste, ali plaže su samo jedan dio priče.

turista s neugodnom porukom: “Makni auto odmah, ovo je privatno!”
(<https://morski.hr/2021/06/26/podgora-cigla-na-automobilu-ceskog-turista-s-neugodnom-porukom-makni-auto-odmah-ovo-je-privatno/>)

ISKUSTVO KAJAKAŠA NA TRAJEKTU:
“Ogorčen sam neprofesionalnim ponašanjem” – Iz Jadrolinije stigla isprika
(<https://morski.hr/2021/06/23/iskustvo-kajakasa-na-trajektu-ogorcen-sam-neprofesionalnim-ponasanjem-iz-jadrolinije-stigla-isprika/>)

KAMPIRANJE NA DIVLJE Građani bijesni, pozivaju inspekciju da nešto učini
(<https://morski.hr/2021/06/25/kampiranje-na-divlje-gradani-bijesni-pozivaju-inspekciju-da-nesto-ucini/>)

CVJETANJE MORA Sve češća pojava čiji uzroci u Jadranu nikad do kraja nisu razjašnjeni
(<https://morski.hr/2021/06/08/cvjetanje-mora-sve-cesca-pojava-ciji-uzroci-u-jadranu-nikad-do-kraja-nisu-razjasnjeni/>)

VIDEO Ribarskim brodom vuku mreže između kupača – Država tumači: “To što rade je legalno, ali opasno i zabranjeno”
(<https://morski.hr/2021/06/24/video-ribarskim-brodom-vuku-mreze-izmedu-kupaca-drzava-tumaci-to-sto-rade-je-legalno-ali-opasno-i-zabranjeno/>)

ŠKAKLJANJE RAŽE Viralni video koji je podijelio mnoge: Mislite li da je to njoj bilo doista smiješno?
(<https://morski.hr/2021/06/21/skakljanje-raze-viralni-video-koji-je-podijelio-mnoge-mislite-li-da-je-to-njoj-bilo-doista-smijesno/>)

Smije li vas itko protjerati s hrvatske plaže? NE, NE SMIJE!
(<https://morski.hr/2021/06/25/smije-li-vas-itko-protjerati-s-hrvatske-plaze-ne-ne-smije/>)

– Morski otpad je svakako posljedica ljudskog ponašanja, ali ne toliko i samih otočana, jer otpad kojeg nalazimo je uglavnom došao s juga Jadrana te prevladava strana deklaracija proizvoda – kaže Jona. Utoliko je oslobađanje otoka od plastike nacionalna i europska priča, jedno bez drugog je neprovedivo.

Za Mihaela Gamulina i njegove suborce kontra plastike nisu samo morske struje i vjetrovi raznosiči otpada.

„Nautički turizam koji je u ljetnim mjesecima sveprisutan u našim uvalama uvelike povećava zagađenje plastikom. Iako se može reći da većina nautičara odvaja i odlaže plastiku u predviđene spremnike u lukama, kad zaronite vidite da je to samo pola priče – jer odakle onda veća količina plastike u podmorju popularnih uvala za sidrenje. Osim toga i domaći svijet, posebice ribare upozoravamo da ne odlažu otpad u more i na obalu te ukoliko primijete veće količine otpada na obali da prijave našem Društvu kako bi otpad bio zbrinut na pravilan način“, ističe Mihael, dodavši kako su osobito „ugrožene zajednice morskih organizama koji žive u priobalju“.

Otočani i Europljani traže isto

Kako na upozorenja reagira lokalna zajednica – podržavaju li akciju, koliko je to deklarativno, a koliko mijenjaju svoje navike i sudjeluju u provedbi? I Jona i Mihael, ističu da se u njihovim otocima sve jače širi krug pokreta otpora plastificiranju mora.

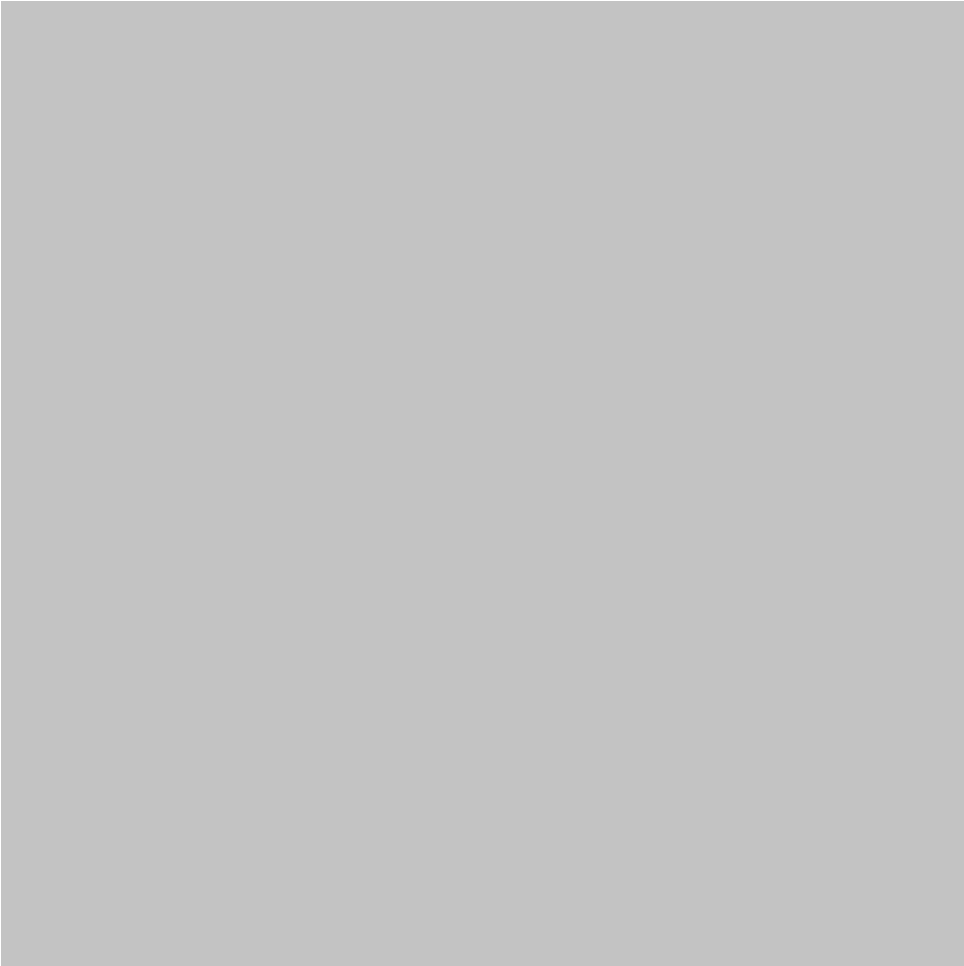
– Općina Sali uključila u projekt upravo zbog prilike da u suradnji sa stručnim osobama iz Sunca izradi Akcijski plan bez plastike koji nam može pomoći da prije svega sakupimo podatke korištenja jednokratne plastike. Planom će se također definirati mjere i aktivnosti da se upotreba plastike izbaciti ili barem zamjeni ekološkim materijalima, primjera radi svakako ćemo poticati organizatore ljetnih manifestacija da se koriste biorazgradivi materijali, a s druge strane kroz radionice pružiti informacije i sektoru ugostiteljstva i smještaja na koji način mogu podignuti kvalitetu usluge na ekološku razinu. Valja istaknuti kako je i turistima, a najviše ih je iz Europe važno da svojim boravkom na otoku ne utječu negativno na okoliš. Oni žele imati kante za razvrstavanje otpada, namještaj i pribor od prirodnih materijala i konzumirati ekološke proizvode. S druge strane, otočani su svjesni da je čist okoliš jedan od uvjeta brendiranja turističke destinacije kao zelene, a Dugi otok uz to ima i 3 zaštićena područja (PP Telašćica, krajobraz SZ dio Dugog otoka i botanički vrt Maslinik). Bez zdravog okoliša nema turizma, ni poljoprivrede ni ribarstva. Toga su ljudi itekako svjesni i nema otpora u bilo kojoj pozitivnoj inicijativi. Otočani su čak postali i korektiv koji se i sam zalažu ili opominju neodgovorno ponašanje – napominje Jona. Mihael nas pak upućuje na „prvoborce Paiza kontra plastike (lokalni naziv za grad)“.

Stari Grad, Plima otpada – Foto: Otoci bez plastike

– Inicijativa je stigla od strane gradonačelnika Antonia Škarpe, zajedno sa bivšom direktoricom društva Komunalno Stari Grad d.o.o. Silvanom Sanseović, čiji je stav bio da je na području odvajanja otpada čiji je dio i otpadna plastika svaka pomoć i savjet dobrodošla. Posebno kada uzmemo u obzir da se Grad Stari Grad našao u nezavidnoj situaciji gdje sav miješani komunalni otpad mora odlagati na deponij Satnišće u Gradu Hvaru (odlukom Ministarstva), a sav ostali odvojeno prikupljeni otpad, kao i glomazni otpad zbrinjava na kopnu. Građani su pozitivno reagirali i odvajaju otpad. Važno je naglasiti da se u školama i vrtićima također odvaja otpad gdje se djeca od malih nogu uče pravilnom gospodarenju otpadom što uspješno prenose i na svoje roditelje – ističu Mihael i Silvana.

– Dosad održane radionice u sklopu “For plastic free islands” bile su dojmljive. Pritom, jako je važna prezentacija zamjenskih proizvoda za provedbe samog projekta. Osobno sam sudjelovao na terenskom istraživanju Insula Auri 2019. kao član Udruge studenata biologije (BIUS) na Zlarinu gdje se upoznao s Inicijativom Za Zlarin bez plastike. Ono što mi me oduševilo i potaknulo da i na svom otoku sudjelujem u akciji je da su stanovnici Zlarina prepoznali vrijednost Inicijative i aktivno surađivali od najmlađih do najstarijih što je dalo rezultate koji su danas primjer za druge otočne zajednice – ističe.

Luka, Dugi otok

Antiplastic koalicija

– Ono što još nedostaje kada govorimo o ekološkim aktivnostima, prvenstveno prikupljanja otpada iz morskog okoliša je unificiranost protokola, a to je da mi zapravo vađenjem takvog otpada generiramo otpad na kopnu, te da moramo razviti alat na koji način i takav otpad pravilno zbrinuti, ako je moguće i reciklirati. Koliko sam dobila informacija trenutno se i razvija metodologija koja bi znatno unaprijedila i ovakve aktivnosti, te uvela i nove tehnologije – kaže Jona.

Otok Zlarin, ističu oboje, primjer je da ako postoji sloga unutar zajednice da se bez obzira na mali broj ljudi ipak može učiniti iskorak i postići puno – bez obzira kakva se odluka donese na Markovom trgu 3. srpnja. U tom smislu, uoči približavanja roka Udruga Sunce Split je zajedno s drugim udrugama okupljenim oko neformalne platforme Anti-plastic koalicija Saborskom odboru za prirodu i okoliš, uputile podnesak u kojem nižući argumente „zahtijevaju više ambicije kod prijenosa Direktive EU o jednokratnoj plastici u Prijedlog Zakona o gospodarenju otpadom“.

Foto: Otoci bez plastike

Barem onoliko, koliko dobre volje za svoje škoje bez plastike imaju Jona i Mihael.

Josip Antić

PROČITAJTE JOŠ:

**HRVATSKI OTOCI NA RUBU ILI U SRCU EUROPE 3
Murterini Jedrom plove, a Mrežom uspješno love
uzduž Europe**

MURTER – Tamo gdje je na otoku Murteru teklo žuto zlato Mediterana, ovog svibnja krenula ... [Nastavi čitati](#)

Vaš komentar